

DENNÍ RYTMUS MÍSTA

TERMÍN NAHRÁNÍ VYPRACOVANÍ ÚLOHY DO APLIKACE MOODLE: 1.12.2019

„V době vysoké každodenní mobility obyvatel se musíme ptát, zda nám statistiky o počtu rezidentů a jejich struktuře stačí k poznání jednotlivých městských lokalit. Vezměme si příklad pražského Václavského náměstí. Ve srovnání s jinými lokalitami zde trvale bydlí jen málo obyvatel. Ve skutečnosti je však náměstí pulzujícím místem, kde se po celý den pohybují tisíce lidí.“ (Wagner a kol. 2014, s 1).

Všimli jste si, že někdy je místo v okolí vaší školy nebo domu liduprázdné a někdy je zde rušno jako na Karlově mostě? Má místo, které často navštěvujete svou denní špičku nebo se množství lidí během dne příliš nemění? Co tyto denní změny ovlivňuje? Jaký je váš denní rytmus v daném místě? Proč jsou odpovědi na tyto otázky důležité pro geografa? I to je jedním z vašich úkolů v 1. kole korespondenčního semináře.

ZADÁNÍ ÚLOHY

Vaším úkolem bude **pozorovat** vámi vybraná dvě místa v různou denní dobu a **zaznamenat jejich denní rytmus**. Vybraná místa vyznačte do mapy a tu přiložte k práci. Vámi vybraná místa by se od sebe měla co nejvíce lišit (park x rušná křižovatka; obchodní centrum x mateřská škola). Na základě získaných dat o denním rytmu vašich dvou míst budete **diskutovat příčiny denního rytmu daného místa i příčiny odlišností těchto dvou míst**. Následně **popíšete negativní jevy** spojené se specifiky denního rytmu daného místa.

S metodou zjišťování denního rytmu místa se můžete seznámit v článku Wagner a kol. (2014).

STRUKTURA PRÁCE

V úvodu vaší práci si stanovíte **hypotézu** (domněnku/předpoklad), kterou pomocí pozorování ověříte. Hypotéza může například předpokládat nejnižší/nejvyšší vytiženost/návštěvnost místa v daný čas. Kromě hypotézy je nutné stanovit i **cíl vaší práce a z něj vyplývající výzkumné otázky**. Dále v úvodu popište obě místa a shrňte jejich funkci pro různé druhy návštěvníků (z jakých důvodů lidé navštěvují toto místo).

Následující metodická část se bude zabývat tím, jak jste prováděli **pozorování**, jakým způsobem, a co jste zaznamenávali. Dále popište, jak budete získaná data vyhodnocovat. **Zaznamenejte všechny vnější faktory** (včetně počasí), které by mohli mít vliv na denní rytmus. Dané místo nemusíte sledovat 24 hodin denně. **Stanovte 3-5 časů**, které jsou z vašeho pohledu klíčové pro pohyb lidí ve vašem okolí a konkrétně v daném sledovaném místě (časy odchodu do práce/školy, časy návratu, časy odpoledních nákupů). V tyto časy se na místo dostavte a **pozorujte ho po dobu 10 minut**. Během této doby zaznamenávejte údaje potřebné pro dosažení vašeho cíle. Pro pozorování si ideálně vyberte všední den (například o podzimních prázdninách). Také můžete porovnat rytmus týdenní, kdy budete pozorovat rozdíly mezi jednotlivými dny.

Hlavní část práce bude obsahovat **vyhodnocení vámi získaných dat a jejich interpretaci**. Zde je prostor pro srovnání vaší **hypotézy** se zjištěnou realitou, naplnění **cíle vaší práce** a odpovědi na vámi stanovené **výzkumné otázky**. Diskutujte **příčiny** denního rytmu ve spojitosti s **funkcí daného**

místa, zohledněte všechny faktory, které zde mohou hrát vliv a zároveň **porovnejte obě pozorovaná místa** mezi sebou. V případě, že budete pozorovat nějaké **negativní jevy** spojené s denním rytmem místa, tak je v této části práce popište a navrhnete jejich řešení. Tato část práce může být podložena **vašimi fotografiemi** pořízenými během pozorování. Fotografie by měly být na obou místech pozorování pořizovány ve stejné časy.

V závěru práce se věnujte celkovému **shrnutí** zjištěných informací o denních rytmech vámi vybraných míst. Dále diskutujte, jak je možné informace o denním rytmu místa **využít v praxi a ve vašem běžném životě**. Na konec práce přiložte citaci všech vámi použitých **zdrojů**.

Než se do řešení úlohy pustíte, nezapomeňte si přečíst [Pravidla korektního vypracování problémové úlohy!](#)

DALŠÍ ZDROJE

WAGNER, M., HAUSCHKE, D, POSPÍŠILOVÁ, L., OUŘEDNÍČEK, M. (2014): Denní rytmus místa: příklad vysokoškolského areálu Albertov. Geografické rozhledy, 23(5), 14–16. dostupné online [15.9. 2019]: <https://www.geograficke-rozhledy.cz/archiv/vyhledat?q=denn%C3%AD+rytmus+m%C3%ADsta>

NEMEŠKAL, J., POSPÍŠILOVÁ, L., OUŘEDNÍČEK, M., SVOBODA, P. (2016): Typologie denních rytmů lokalit v Pražské metropolitní oblasti. Specializovaná mapa. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Dostupné online [15.9. 2019]: http://www.atlasobyvatelstva.cz/sites/default/files/typopmo_2016.pdf

POSPÍŠILOVÁ, L. (2012): Denní rytmus lokalit pražského centra. In: TEMELOVÁ, J., POSPÍŠILOVÁ, L., OUŘEDNÍČEK, M. eds. (2012): Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života. Aleš Čeněk, Plzeň, 204 s. Dostupné online [17. 9. 2019]: https://www.academia.edu/8182481/Denn%C3%AD_rytmus_lokalit_pra%C5%B5esk%C3%A9ho_centra

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

Vaším úkolem je vyfotografovat dvě místa, která díky své odlišné funkci mají extrémně odlišný denní rytmus. Tato dvě místa vyfotografujte ve stejný čas (například v úterý ve 14:00) V krátkém doprovodném textu k fotografiím (cca 100–200 slov) místa stručně charakterizujte a diskutujte vliv funkce těchto míst na denní rytmus a tím tedy na zaplněnost této lokality. Zaslát můžete do soutěže rovněž i pouze jednu fotografii. Nemáte tak ale možnost získat plný počet bodů.

Obrázek 1 - Ječná ulice, Praha

Obrázek 2 - Sídliště Nové Butovice, Praha

Zdroj: foto autorky